

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně Mgr. Zdeňkou Burdovou ve věci

žalobkyně: **Generali Pojišťovna a.s.**, IČO: 61859869
sídlem Bělehradská 299/132, Praha 2
zastoupená Mgr. Robertem Němcem, LL.M., advokátem,
sídlem Jáchymova 26/2, Praha 1

proti

žalovaně: **V [redacted] K [redacted] narozený [redacted]**
bytem [redacted]
zastoupen Mgr. Tomášem Machurkou, advokátem,
sídlem Jakubská 121/1, Brno

o nahrazení nálezu Finančního arbitra ČR č. j. [redacted] ze dne 17. 9. 2018
a č. j. [redacted] ze dne 29. 10. 2018,

takto:

- I. Žaloba, aby soud nahradil v plném rozsahu náleze Finančního arbitra č. j. [redacted] ze dne 17. 9. 2018 a rozhodnutí o námitkách č. j. [redacted] ze dne 29. 10. 2018, a to následovně:
- Výrok I. se mění tak, že se návrh zamítá, výrok III. se mění tak, že sankce ve výši 15 000 Kč se ruší a Česká republika je povinna vrátit žalobci částku ve výši 15 000 Kč, a to do 3 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku, účastník je povinen zaplatit žalobci částku ve výši [redacted] Kč do 3 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku, účastník je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení do 3 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku,

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Pavla Kindlová

se zamítá.

- II. Vzájemný návrh žalovaného, aby soud nález finančního arbitra ze dne 17. 9. 2018, č. j. [REDAKCE] nahradil takto: Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému částku ve výši [REDAKCE] Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % p. a. z částky [REDAKCE] Kč od 26. 5. 2017 do zaplacení, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, žalobkyně je dále povinna uhradit žalovanému náklady řízení, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí, se odmítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou doručenou zdejšímu soudu dne 18. 12. 2018 domáhá rozhodnutí soudu, kterým by byl nahrazen nález Finančního arbitra, tak jak je shora uvedeno, tím, že popsala průběh řízení před Finančním arbitrem, kdy žalovaný dne 18. 9. 2017 podal Finančnímu arbitrovi návrh na zahájení řízení o vydání bezdůvodného obohacení v souvislosti s pojistnou smlouvou č. [REDAKCE]. Finanční arbitr dne 17. 9. 2018 vydal nález, kterým mimo jiné určil, že instituce Generali pojišťovna je povinna navrhovateli, současnému žalovanému, zaplatit [REDAKCE] Kč. V odůvodnění nálezu Finanční arbitr pojistnou smlouvu prohlásil za částečně neplatnou co do ustanovení čl. 13 odst. 1 zvláštních pojistných podmínek pro investiční životní pojištění. Proti nálezu byly podány námitky, které byly ze strany Finančního arbitra zamítnuty dne 29.10.2018. Dále co se týká žaloby, žalobce namítá právě správnost rozhodnutí Finančního arbitra s tím, že co se týká čl. 13 odst. 1 ZPP IŽP, které byly označeny ze strany Finančního arbitra za neplatné pro neurčitost, neboť z pojistných podmínek nedokázal ani výkladem seznat reálnou výši pojistného za smrt, které žalobkyně strhávala, žalobkyně poskytla jasně definované plnění tím, že přebírala za žalovaného pojistné riziko. K úplatnosti pojistné smlouvy rozhodnutí o námitkách, že žalobkyni za toto plnění přísluší úplata, pojistná smlouva je totiž úplatná a úplata byla v pojistné smlouvě platně sjednána. Rovněž tržně obvyklá, když byla určena jako součin míry úmrtnosti v daném věku a plnění v tomto věku, zanedbáváme-li pojistnou antiselekcii, se kterou musí pojišťovna pracovat. Jelikož se vstupní veličiny pro výpočet rizikového pojistného v čase mění, jak je popsáno níže, nelze logicky výši rizikového pojistného určit jednou konkrétní částkou při sjednávání smlouvy. Rizikové pojistné bylo v pojistné smlouvě ujednáno dostatečně určitě, mezi stranami byl dohodnut jak způsob hrazení, tak způsob výpočtu, viz čl. 13 odst. 1 ZPP IŽP: Pojistitel snižuje každý měsíc podílový účet pojistníka o rizikové pojistné za rizika sjednaná v pojistné smlouvě. V čl. 7 odst. 5 ZPP IŽP je ujednáno, že rizikové pojistné za pojištění pro případ smrti a doplňková pojištění je peněžitým ekvivalentem odpovídajícím rozsahu pojistitelem poskytované pojistné ochrany. Výše rizikového pojistného se aktualizuje vždy k prvnímu dni měsíce a je kalkulována v závislosti na aktuálním věku, pohlaví a aktuální pojistné částce. Toto ustanovení obsahuje základní proměnné užívané při výpočtu rizikového pojistného a jejich vztah musí být na první pohled zřejmý i průměrnému spotřebiteli. Zvyšujícím se věkem se obecně zvyšuje i míra úmrtnosti, ta se u mužů a žen liší, jak je rovněž obecně známo, konečně je samozřejmě nutné zohlednit pojistnou částku. Žalobkyně tak reflektovala proměnnou výši pojistného rizika, které v danou chvíli přebírala za žalovaného, a to reflektovala výše rizikového pojistného vztahu k úplatě. Rizikové pojistné by se poměrně zvyšovalo, pokud by se zvyšovalo pojistné riziko, a tím by se zachovávala rovnováha plnění a úplaty, tj. čl. 13 ve spojení s čl. 7 odst. 5 ZPP IŽP objektivně

seznatelné. Dále odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu sp. zn. 3/1994 s tím, že je možné uzavřít, že je seznatelná určitá míra. Finanční arbitr správně uvedl zásadu, že je nutné hledat spíše důvody pro platnost právního úkonu než pro jeho neplatnost, již závěr Ústavního soudu v rozhodnutí sp. zn. III. ÚS 212/2016, je nutný aplikovat i na zvažovanou částečnou neplatnost právního úkonu. Na to vůbec neuvedl, na základě jakého zákonného ustanovení považuje článek 13 odst. 1 ZPP IŽP za neurčitý a neplatný. Žalovaný nevyužil při sjednání smlouvy ani po dlouhou dobu po jejím uzavření žádat upřesnění. Kdykoliv v průběhu pojištění měl možnost se zeptat, jaká konkrétní částka bude strhávána a z jakých parametrů ji lze vypočítat. Vzhledem k tomu, že byla s pojistnou smlouvou i souvisejícími pojistnými podmínkami seznámen, lze dovodit, že plně chápal způsob výpočtu i hrazení rizikového pojištění. Jednání žalovaného se tak jeví jako ryze účelové a v rozporu s dobrými mravy. Finanční arbitr rozhodl nesprávně v rozporu s platným právem, když žalobkyni uložil povinnost zaplatit žalované částku ve výši [REDAKCE] Kč a rozhodl o určení částečné neplatnosti pojistné smlouvy.

2. Žalovaný se k žalobě vyjádřil dne 20.2.2019 návrhem na zahájení řízení. Před Finančním arbitrem se domáhal vydání bezdůvodného obohacení z důvodu neplatnosti pojistné smlouvy, o životním pojištění Genio č. [REDAKCE]. Žalovaný tvrdí, že náleží finančního arbitra je nicotný. Pojistná smlouva je neplatná pro nedostatek podstatné náležitosti pro rozpor s dobrými mravy a se zákonem. Z vyjádření (vzájemného návrhu žalovaného dle obsahu § 97 odst. 1 o.s.ř. za použití § 41 odst. 2 o.s.ř.) žalovaného se tak podává, že žalovaný se domáhá, aby náleží Finančního arbitra, včetně rozhodnutí o podaných námitkách, byl nahrazen rozhodnutím, že žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému částku [REDAKCE] Kč s příslušenství, a tedy nikoliv pouze v rozsahu žaloby, tak jak je podána ze strany žalobkyně
3. K tomuto poukazuje soud na ust. § 247 o.s.ř. s tím, že žaloba musí být podána ve lhůtě 2 měsíců od doručení rozhodnutí správního orgánu, zmeškání této lhůty nelze prominout. Vzájemný návrh žalovaného byl podán tak opožděně, když ze spisu Finančního arbitra [REDAKCE] má soud prokázáno, že rozhodnutí o námitkách č.j. [REDAKCE] ze dne 29.10.2018 se nabylo právní moci dne 30. 10. 2018. Shora uvedená lhůta podle § 247 o.s.ř. uplynula ke dni 30. 12. 2018. Pakliže se žalovaný domáhá revize rozhodnutí Finančního arbitra, toto bylo podáno opožděně. V tomto rozsahu soud žalobu ve výroku II. jako opožděnou odmítl.
4. Finanční arbitr potom odkázal na svůj náleží a o rozhodnutí o námitkách, která proti němu byla podána.
5. Ze spisu Finančního arbitra [REDAKCE] má soud prokázáno : návrh žalovaného na zahájení řízení byl podán dne 18. 9. 2017 o vydání bezdůvodného obohacení a příslušenství včetně důkazů. Náleží finančního arbitra ze dne 13. 9. 2018. Poté námitky navrhovatele - žalovaného proti náleží. Námitky žalobkyně proti náleží. Rozhodnutí o námitkách ze dne 29. 10. 2018, které nabylo právní moci dne 30.10.2018
6. Z náleží Finančního arbitra č.j. [REDAKCE] ze dne 17.9.2018 k věci týkající se žaloby, to znamená výroku I., II. a III. potom dospěl Finanční arbitr k závěru pod bodem 7.6 ujednání o rizikovém pojistném, právě odkázal na čl. 13 odst. 1 zvláštních pojistných podmínek a čl. 5 odst. 7 zvláštních pojistných podmínek s tím, že ze zvláštních pojistných podmínek není ani výkladem seznatelná reálná výše ani vodítko ke stanovení výše rizikového pojistného na smrt, které žalobkyně z podílového účtu strhávala. Dospěl k závěru, že ujednání čl. 13 odst. 1 zvláštních pojistných podmínek je neplatné pro neurčitost ve smyslu §

37 odst. 1 starého občanského zákoníku. Stejně tak potom dospěl Finanční arbitr k závěru, že je možné oddělit neplatnost této části smlouvy od zbytku smlouvy s tím, že zbytek smlouvy shledal platným. Tento svůj závěr potom vyjádřil i v rozhodnutí o námítkách.

7. Dále čl. 7.5 zvláštních pojistných podmínek po investiční životní pojištění ZPP IŽP 2010/02 má soud prokázáno, že zní tak, že rizikové pojistné za pojištění pro případ smrti a doplňková pojištění je peněžním ekvivalentem odpovídajícím rozsahu pojistitelem poskytnuté pojistné ochrany. Výše rizikového pojistného se aktualizuje vždy k prvnímu dni měsíce a je kalkulována v závislosti na aktuálním věku, pohlaví a aktuální pojistné částce. Dle čl. 13.1 pojistitel snižuje každý měsíc podílový účet pojistníka o rizikové pojistné za rizika sjednaná v pojistné smlouvě. Z Informací pro klienta má soud prokázání, jsou vedeny v příloze návrhu na zahájení řízení, 3. odstavec – Na rozdíl od klasických produktů životního pojištění nabízí investiční životní pojištění možnost stanovit výši pojistného i pojistné částky. Za hrazené pojistné jsou nakupovány podílové jednotky zvolených fondů, které se rozdělují na 2 složky. První složka je určena k pokrytí rizik vyplývajících z pojistné smlouvy a nazývá se rizikové pojistné. Druhá složka tvoří spořicí část pojistného. Rizikové pojistné se kalkuluje každý měsíc podle aktuálního věku pojištěného a aktuální pojistné částky. Z podílového účtu pojistníka se pravidelně strhávají poplatky za počáteční a správní náklady. V ceně podílových jednotek se zohledňují poplatky za správu fondu.
8. Co se týká žaloby samotné, tak jak byla podána ze strany Generali pojišťovna, tj. instituce, soud zjistil, že tato byla podána včas dle § 247 odst. 1 o.s.ř. osobou k tomuto oprávněnou dle ust. § 246 odst. 1 o.s.ř. poté, co byly vyčerpány všechny přípustné opravné prostředky. Věc byla projednána pouze v mezích, ve kterých se žalobkyně domáhala projednání sporu před soudem, k tomu § 250f odst. 1 o.s.ř.
9. Nad rámec důkazů provedených Finančním arbitrem soud vlastní dokazování neprováděl, neboť postupoval dle ust. § 250e odst. 2 o.s.ř. s tím, že vzal za svá skutková zjištění správního orgánu. Mezi žalobkyní a žalovaným o samotném skutkovém stavu věci nebyl spor, základem pro podání této žaloby byl spor v interpretaci a právním posouzení čl. 7.5 a 13.1 Zvláštních pojistných podmínek pro investiční životní pojištění ZPP IŽP 2010/02. Soud tak zopakoval pouze důkaz pojistnou smlouvou, všeobecnými pojistnými podmínkami. Soud na základě provedeného dokazování a při nespornosti skutkového stavu však právně interpretoval pojistnou smlouvu tak, že tato je neplatná. Soud shledal v tomto směru předmětnou pojistnou smlouvu za neplatnou z důvodu absence konkrétního ujednání o výši rizikového pojistného za pojištění pro případ smrti. Po provedeném dokazování má soud za to, že výše plnění, kterou měl žalovaný žalobkyni na pojistném plnit, nebyla ve smlouvě konkrétně ujednána. Soud jí nezjistil ani z žádných mu předložených dokumentů, a to pojistných podmínek ani jiných tabulek. V informacích pro klienta je potom odkazováno na to, že výše rizikového pojistného se aktualizuje vždy k prvnímu dni měsíce a je kalkulována v závislosti na aktuálním věku, pohlaví a aktuální pojistné částce, kdy však zde nejsou již další konkrétní informace, jakým způsobem k takovéto částce pojistného fakticky dojde, jaká částka fakticky každý měsíc žalovanému bude strhávána. Pakliže je odkazováno na tabulky úmrtnosti, se kterými je pravděpodobně právě spojován čl. 7 odst. 5 pojistných podmínek, jedná se o statistický materiál Českého statistického úřadu a samotné sazby z něj také zjistit nelze, neboť nejsou známé koeficienty, které budou k samotné tabulce fakticky použité. Samotné pojistné je možné zjistit až ze samotného výpisu, kde je částka uvedena jako pojistné, které bylo fakticky strženo. Soud k tomuto odkazuje na ust. § 2 zákona č. 37/2004 Sb. s tím, že dospěl k závěru, že toto ujednání není od ostatního obsahu smlouvy oddělitelné, neboť bez konkrétního smluvního určení nelze zjistit faktickou částku, která má být každý měsíc na

pojistném strhávána. Je irelevantní, o jakou částku se fakticky jedná, že se jedná o částku v tomto případě ████████ Kč, neboť při různé výši částek by potom částky mohly být daleko vyšší. Je nutné zabývat se samotným obecným principem platnosti nebo neplatnosti takového ujednání. Soud dospěl k závěru, že je nutné postupovat dle ust. § 37 odst. 1 starého OZ, kdy se jedná o neurčitost takto sjednaného pojistného, která se dotýká celého smluvního vztahu k takto sjednanému rizikovému pojištění pro případ smrti, kdy je nezjistitelné, jaká část běžného pojištění po odečtení rizikového pojistného má být investována do nákupu podílových jednotek, tak jak k tomuto byla sepsána a sjednána uvedená smlouva mezi účastníky. Soud dospěl k závěru, že právě shora uvedená neurčitost ujednání o rizikovém pojistném se týká celého smluvního vztahu a toto nelze oddělit od samotné celé pojistné smlouvy a způsobuje neplatnost celé uzavřené pojistné smlouvy jako takové. Jde přitom o neplatnost absolutní dle ust. § 40a OZ a contrario, k níž soud přihlíží z úřední povinnosti i bez návrhu stran. Vzhledem k tomu, že přezkumem byl právě závěr Finančního arbitra o neplatnosti článku 13 odst. 1 zvláštních pojistných podmínek pro investiční životní pojištění, ZPP IŽP 2010/02, soud dospěl k tomu závěru, že právě vzhledem ke shora uvedenému, a to vzhledem k absolutní neplatnosti pro neurčitost uvedené smlouvy je potom absolutně neplatný také čl. 13 odst. 1 zvláštních pojistných podmínek pro investiční životní pojištění ZPP IŽP 2010/02. Z tohoto důvodu potom dospěl k závěru, že co do přezkumu rozhodnutí Finančního arbitra v nálezu ze dne 11.9. 2018 pod bodem I. a tím pádem i III., je toto rozhodnutí správné a žalobu zamítl. Finanční arbitr v napadeném nálezu ve spojení s rozhodnutím o námitkách přezkoumávaných výrocích rozhodl věcně správně, soud proto podle ust. § 250i o.s.ř. podanou žalobu zamítl, rozhodnutí Finančního arbitra v napadených výrocích žalobou zůstalo nezměněno. K tomuto soud odkazuje na ustanovení § 250k o.s.ř.

10. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 2 o.s.ř. s tím, že žádný účastníků nebyl úspěšný se svým návrhem.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení opisu jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího. Nebude-li dobrovolně splněna povinnost uložena tímto rozhodnutím, může se oprávněn obrátit na obecný soud povinného s návrhem na soudní výkon rozhodnutí

Praha 27. června 2019

Mgr. Zdeňka Burdová v. r.
soudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Pavla Kindlová